

MINISTERSTWO
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ

Warszawa, 30 sierpnia 2017 r.

Marcin Zieleniecki

Podsekretarz Stanu

DUS.II.076.1.2017.CG

Pan
Grzegorz Durski
Przewodniczący
Komisji Krajowej
NSZZ Solidarność '80
ul. Kaszubska 30
70-226 Szczecin

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Przewodniczącego z dnia 11 sierpnia br., przekazującego Stanowisko KNSZZ Solidarność '80 z dnia 9 maja br. w sprawie nabywania prawa do emerytury, z którego wynika postulat wprowadzenia możliwości uzyskania uprawnień emerytalnych bez względu na wiek po 35 latach stażu pracy (w przypadku kobiet) i 40 latach stażu pracy (w przypadku mężczyzn), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Z dniem 1 października br. zaczną obowiązywać przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 38), przywracającej wiek emerytalny 60 lat – w przypadku kobiet i 65 lat – w przypadku mężczyzn.

W trakcie prac parlamentarnych nad projektem ww. ustawy były również zgłaszane wnioski, aby do projektowanej ustawy wprowadzić rozwiązania tożsame do postulowanego w przekazanym stanowisku, uzależniające nabycie prawa do emerytury nie od przesłanki wieku emerytalnego, lecz tylko od określonego (odpowiednio długiego) stażu pracy ubezpieczonych.

Po rozważeniu zgłoszonych propozycji parlamentarzyści wybrali jednak rozwiązanie o charakterze powszechnym, które zawierał projekt prezydencki, uzależniające nabycie prawa

do emerytury jedynie od przesłanki wieku, który jest różny – z uwagi na usprawiedliwione uwarunkowania historyczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe – ze względu na płeć ubezpieczonych. Ustawodawca uznał, że takie rozwiązanie jest właściwe mając na względzie ogół ubezpieczonych, zasady systemu emerytalnego i jego stabilność finansową. Projekt prezydencki uzyskał także poparcie w Stanowisku Rady Ministrów.

Oprócz powyższego należy również zwrócić uwagę na fakt, że zgłoszone w przesłanym stanowisku KNSZZ Solidarność '80 postulaty mogą budzić istotne zastrzeżenia o charakterze konstytucyjnym.

Zgodnie bowiem z art. 67 ust. Konstytucji 1 RP, obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego, natomiast zakres i formy tego zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Z przywołanego przepisu wynika, iż świadczenie w postaci emerytury uzależnione zostało przez ustrojodawcę od osiągnięcia tylko jednej przesłanki, tj. przesłanki wieku emerytalnego. Bezspornym pozostaje, że ustrojodawca pozostawia określenie zakresu i form zabezpieczenia społecznego ustawie zwykłej. W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w art. 67 Konstytucji RP ustrojodawca akcentuje w ten sposób jeszcze wyraźniej dużą swobodę działania pozostawioną parlamentowi w zakresie „urzeczywistniania” prawa do zabezpieczenia społecznego, jego prawo decydowania, jakie rozwiązania uważa za optymalne z punktu widzenia potrzeb obywateli oraz rozwoju gospodarczego kraju. Określając jednak zakres prawa do zabezpieczenia społecznego, ustawa nie może naruszyć istoty danego prawa. Ustawodawca nie dysponuje zatem pełną swobodą, ustalając krąg osób uprawnionych do nabycia świadczeń emerytalno-rentowych.

Trybunał stwierdził między innymi, że prawo ustawodawcy do określania zakresu zabezpieczenia społecznego obejmuje w szczególności prawo do wyznaczenia wieku emerytalnego w ramach pewnego przedziału czasowego, którego granice wyznacza istota prawa do emerytury (wyrok TK z 22 czerwca 1999 r., sygn. K 5/99, OTK ZU nr 5/1999, poz. 100). Jednocześnie w wyroku z dnia 7 maja 2014 r., sygn. akt K 43/12 (Dz. U. poz. 684). Trybunał Konstytucyjny jednoznacznie wskazał, że *„Konstytucyjne prawo do emerytury jest prawem do otrzymania świadczenia w formach i zakresie określonych w ustawie, należnym obywatelowi za jego wysługi lub zasługi związane z pracą, po osiągnięciu określonego wieku. Przy czym ów wiek jest jedynym konstytucyjnym warunkiem nabycia prawa do emerytury; inne warunki mogą być określone ustawą, co do wieku emerytalnego ustawodawca jest upoważniony i obowiązany określać jego wysokość, nie może jednak z niego zrezygnować.”*

Mając na uwadze powyższe, zgłoszony w przesłanym stanowisku postulat wprowadzenia w systemie emerytalnym możliwości uzyskania uprawnień emerytalnych bez wglądu na wiek po 35 latach stażu pracy (w przypadku kobiet) i 40 latach stażu pracy (w przypadku mężczyzn) nie może zostać uwzględniony.

2 wyrazami słownymi

PODSEKRETARZ STANU

Marcin Zieleniecki

Do wiadomości :

Pani Beata Szydło

Prezes Rady Ministrów